



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VII kadencja

**Druk nr 1756**  
Warszawa, 26 lipca 2013 r.

Pani  
Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

## **- o zmianie ustawy o partiach politycznych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Zbyszka Zaborowskiego.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrak; (-) Marek Balt; (-) Anna Bańkowska; (-) Jacek Czerniak; (-) Tomasz Garbowski; (-) Tadeusz Iwiński; (-) Dariusz Joński; (-) Tomasz Kamiński; (-) Adam Kępiński; (-) Krystyna Łybacka; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Leszek Miller; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Cezary Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisława Prządka; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Bogusław Wontor; (-) Stanisław Wziątek; (-) Zbyszek Zaborowski; (-) Ryszard Zbrzyzny.

**USTAWA**  
**z dnia ..... 2013 r.**  
**o zmianie ustawy o partiach politycznych**

**Art. 1**

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. 2011 Nr 155, poz. 924 j.t.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 29. ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość rocznej subwencji, o której mowa w art. 28, dla danej partii politycznej albo koalicji wyborczej ustalana jest na zasadzie iloczynu kwoty w wysokości - 5 złotych 00 groszy za jeden głos i liczby głosów ważnie oddanych w całym kraju na kandydatów na posłów danej partii politycznej albo koalicji wyborczej, jednak nie więcej niż do progu 10% zebranych głosów.”

2) Po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. 1. Partia polityczna obowiązana jest, w danym okresie sprawozdawczym, prowadzić rejestr wydatków z subwencji ze wskazaniem nazwy podmiotu i miejscowości siedziby podmiotu który wykonał usługę lub dokonał sprzedaży na rzecz partii w kwocie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679) obowiązującego w dniu poprzedzającym okres sprawozdawczy.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, partia jest obowiązana umieszczać na swojej stronie internetowej i uaktualniać w taki sposób, aby informacje o wydatkach ujawniana była w terminie 7 dni od dnia udzielenia zapłaty.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 powinien być umieszczony na stronie internetowej partii co najmniej do dnia podania za dany rok sprawozdania finansowego przez Państwową Komisję Wyborczą do publicznej wiadomości.”

3) Po art. 37a dodaje się art. 37b w brzmieniu:

„Art.37b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia wzór rejestru, o którym mowa w art. 33a, sposób jego prowadzenia, a także sposób przekazania organom wyborczym, w szczególności:

- a) zakres danych zawartych w rejestrze,
- b) metody aktualizacji rejestru,

c) sposób prezentacji informacji zawartych w rejestrze na stronie internetowej komitetu, tak by umożliwił on rzetelną weryfikację danych dotyczących przeznaczenia pieniędzy z subwencji.”

4) Art. 38a otrzymuje brzmienie:

„1. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania:

- 1) przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń;
- 2) przyjmuje sprawozdanie ze wskazaniem uchybień;
- 3) przyjmuje sprawozdanie ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej w wysokości 10-krotnej wartości wskazanych uchybień nie więcej jednak niż 100% subwencji przysługującej w danym roku;
- 4) odrzuca sprawozdanie.

2. Przyjęcie sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, następuje w przypadku:

- 1) gromadzenia środków finansowych poza rachunkiem bankowym z naruszeniem przepisów art. 24 ust. 8,
- 2) gromadzenia lub dokonywania wydatków na kampanie wyborcze z pominięciem Funduszu Wyborczego,
- 3) gromadzenia środków finansowych Funduszu Wyborczego poza oddzielnym rachunkiem bankowym z naruszeniem przepisu art. 36 ust. 3,
- 4) przyjmowania wartości niepieniężnych z naruszeniem przepisów art. 25 ust. 4a.

3. Odrzucenie sprawozdania następuje w przypadku:

- 1) prowadzenia przez partię polityczną działalności gospodarczej,
- 2) pozyskiwania środków ze zbiorów publicznych,
- 3) przyjmowania lub pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł niedozwolonych.”

5) Art. 38b otrzymuje brzmienie:

„Art. 38b. W przypadku przyjęcia sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej lub odrzucenia sprawozdania przez Państwową Komisję Wyborczą partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia w tej sprawie, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie postanowienia. Przepisy art. 34b ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.”

6) Art. 38d otrzymuje brzmienie:

„Art. 38d. W przypadku przyjęcia sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożenia kary finansowej lub w razie oddalenia przez Sąd Najwyższy skargi na postanowienie o przyjęciu sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej, partia polityczna traci prawo do otrzymania subwencji w części, do wysokości nałożonej kary począwszy od początku kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiło przyjęcie sprawozdania do czasu potrącenia pełnej wysokości nałożonej kary.”

## **Art. 2**

Ustawa wchodzi w życie 1 stycznia 2014 r.

### **UZASADNIENIE**

**1. Potrzeba i cel wydania ustawy. Rzeczywisty stan w normowanej dziedzinie. Wykazanie różnicy między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym. Przedstawienie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych (art. 34 ust. 2 pkt 2-4 Regulaminu Sejmu).**

Finansowanie partii politycznych z budżetu państwa z powodu licznych, niezwiązanych wprost z działalnością statutową, wydatków głównych partii na scenie politycznej ponownie wzbudziło ogromne kontrowersje i otworzyło debatę nt. ewentualnych zmian systemu. Kwestia finansowania partii politycznych jest stałym elementem dyskursu publicznego ewoluującym od blisko 25 lat. Jest to temat bezpośrednio związany z toczącą się w Polsce transformacją ustrojową. Już w 1989 roku rozgorzała pierwsza poważna dyskusja w tym zakresie, która podzieliła polską scenę polityczną. W okresie od 1990 do 2001 roku w trakcie kolejnych zmian ordynacji wyborczych i nowelizacji przepisów regulujących funkcjonowanie partii politycznych wprowadzono trzy podstawowe zasady finansowania: jawność, zakaz finansowania ze środków zagranicznych oraz zakaz finansowania przez spółki z udziałem kapitału państwowego. Okres ten charakteryzuje się również licznymi wynaturzeniami i zachowaniami korupcjogennymi, wiązaniem się przedsiębiorców z formacjami politycznymi, niejasnymi zleceniami państwowymi etc. W 2001 roku dążąc do zwiększenia transparentności oraz niezależności partii politycznych podjęto niezwykle istotną dla funkcjonowania życia publicznego w Polsce decyzję o przeniesieniu głównego ciężaru finansowania na budżet państwa.

Przepisy przyznające partiom politycznym subwencję, czyli bezzwrotną pomoc budżetową na realizację ich celów statutowych, zostały wprowadzone do ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych ustawą nowelizującą z dnia 12 kwietnia 2001 roku. W myśl przepisów ustawy (art. 28) prawo do otrzymywania subwencji z budżetu państwa na okres kadencji Sejmu przysługuje partiom politycznym, które uzyskały przynajmniej 3% ważnych głosów oddanych w skali kraju, oraz koalicjom wyborczym, które miały, co najmniej 6-procentowe poparcie. W tym drugim przypadku proporcje, w jakich partie wchodzące w skład koalicji dzielą między sobą uzyskaną subwencję, muszą zostać określone w ramach umowy koalicyjnej. Wysokość subwencji obliczona jest według wzoru zawartego w ustawie. Za każdy głos oddany na listę danej partii czy koalicji przysługuje określona kwota, która maleje proporcjonalnie do łącznej liczby głosów, rozbitej na poszczególne przedziały procentowe. Roczna subwencja wypłacana jest partiom w czterech ratach. Partie powinny gromadzić te środki na osobnym subkoncie. Ponadto ustawa nakłada obowiązek przeznaczenia od 5 do 15%

kwoty subwencji na Fundusz Ekspertki – wyodrębnione subkonto, z którego mają być finansowane ekspertyzy oraz działalność wydawniczo-edukacyjna partii.

Walory tego systemu są bezdyskusyjne. Wprowadzenie subwencji budżetowych pozwoliło partiom uniezależnić się od pieniędzy pozyskiwanych od osób prawnych, co ograniczyło potencjalnie niebezpieczne powiązania finansowe między biznesem a polityką. Finansowanie budżetowe ustabilizowało ponadto polską scenę polityczną, co ma też swoje negatywne konsekwencje. Beneficjentami obecnego systemu są przede wszystkim największe partie polityczne, defaworyzowane są zaś partie małe. Choć, jak pokazują niektóre przykłady, możliwe jest zbudowanie realnej siły politycznej bez pobierania subwencji, wydaje się jednak, że im wyższe będą kwoty budżetowego finansowania, tym bardziej nierówność szans na scenie politycznej będzie wzrastać.

Pojawiające się informacje o ogromnych kosztach finansowania partii politycznych są wyrazem demagogii, jaka towarzyszy dyskusji. Przede wszystkim należy wziąć pod uwagę postępującą profesjonalizację życia politycznego zarówno pod kątem merytorycznym (rosnące koszty legislacji), ale również pod kątem szeroko pojętego marketingu politycznego, który wiąże się również z ogromnymi środkami niezbędnymi na dotarcie do wyborcy oraz dywersyfikację kanałów komunikacyjnych. Dokonując oceny wysokości środków przekazywanych z budżetu państwa z innymi państwami Europy zachodniej okazuje się, że polskie partie polityczne odbiegają od poziomu finansowania partii europejskich.

Tabela. Porównanie wysokości środków budżetowych w wybranych krajach europejskich (w przeliczeniu na zł):

	Liczba partii politycznych zasiadających w parlamencie	Wysokość środków budżetowych przekazywanych na finansowanie partii politycznych w skali roku
Polska	5	54 mln.
Francja	16	315 mln.
Niemcy	5	558 mln.
Czechy	5	75 mln.
Włochy	14	378 mln.
Szwecja	8	174 mln.

Wprowadzony system finansowania partii politycznych z budżetu państwa jest rozwiązaniem zapewniającym stabilność sprawowania władzy publicznej nie mniej jednak, jak każdy posiada słabe strony, do których należy zaliczyć:

1. brak mechanizmów zapewniających transparentność wydatkowania środków publicznych. Poza ujętymi w bardzo ogólne kategorie formularzami informacji, dostarczonymi, co rocznie przez partie do Państwowej Komisji Wyborczej (PKW) i publikowanymi w „Monitorze Polskim”, przeciętny obywatel w zasadzie nie ma

dostępu do wyczerpujących i rzetelnych materiałów dotyczących wykorzystania przez partie polityczne środków pochodzących z subwencji budżetu państwa. Jedynym powszechnie dostępnym źródłem informacji o praktykach w wydawaniu środków przez partie są publikacje prasowe. Często charakteryzują się one jednak bardzo niskim poziomem merytorycznym, skupiając się na poszukiwaniu taniej sensacji w podbijaniu bębna społecznego niezadowolenia.

2. „zabetonowanie” sceny politycznej, ogromna nierówność ekonomiczna między partiami parlamentarnymi mniejszymi a większymi.

Wypracowany od 2001 roku system finansowania partii politycznych z budżetu państwa należy uznać za rozwiązanie prawidłowe, zgodne z zaleceniami zapisanymi w Rozporządzeniu (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 15/2007 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2004/2003 w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania. Zapewnia ono niezależność partiom politycznym oraz wyklucza istniejące w okresie wcześniejszym zachowania korupcyjne bądź korupcjogenne. Jednocześnie jednak eksperci zgodnie podkreślają potrzebę ewolucyjnych zmian, opierających się na istniejącym systemie. Reforma powinna polegać m.in. na zmniejszeniu środków (subwencji), jakie otrzymują partie największe, zmniejszeniu dysproporcji w wysokości kwot uzyskiwanych przez partie parlamentarne, zwiększeniu dyscypliny ich wydatkowania. Ważne jest również zwiększenie publicznej kontroli wydatków partyjnych np. przez wprowadzenie bardziej rygorystycznej sprawozdawczości. W związku z tym należy rozważyć wprowadzenie następujących mechanizmów:

1. zmiana algorytmu na podstawie, którego obliczana jest wysokość subwencji, w kierunku wyrównania dysproporcji między partiami;
2. udostępnienie rejestru ponoszonych wydatków przez partie polityczne w sposób umożliwiający łatwą kontrolę społeczną.

Projekt ustawy odnosi się do poszczególnych mechanizmów poprzez:

- Ad. 1 Proponuje się obniżenie kwoty przysługującej partiom politycznym za jeden głos oraz ogranicza się naliczanie subwencji do progu 10% uzyskanych głosów. W ten sposób nastąpi wyrównanie dysproporcji w otrzymywaniu subwencji pomiędzy partiami oraz w budżecie pojawią się oszczędności na kwotę blisko 21 mln zł. Dzięki tym oszczędnościom udział w finansowaniu partii politycznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca zmniejszy się z kwoty 1 zł 40 gr do kwoty 0 zł 85 gr rocznie.
- Ad. 2 Wprowadzenie rejestru wydatków publikowanego na stronie internetowej partii politycznej uzyskującej wsparcie budżetowe z subwencji w sposób umożliwiający dostęp dla każdego zainteresowanego obywatela.

Wprowadzenie proponowanych rozwiązań będzie miało pozytywny wpływ na budżet państwa, ponieważ jej przepisy ograniczają wydatki budżetowe na finansowanie partii politycznych.

Uchwalenie projektowanych rozwiązań przyniesie określone pozytywne skutki społeczne i finansowe. Partie polityczne muszą podążać za rzeczywistością budżetową i w warunkach trudnego budżetu nie mogą pozostawać podmiotami, które nie włączyłyby się do procesu konsolidacji wydatków sektora finansów publicznych.

## **2.Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego (art. 34 ust. 2 pkt 5 Regulaminu Sejmu).**

Przyjęcie proponowanych rozwiązań przyniesie oszczędności budżetu państwa. Ograniczenie subwencji w kolejnych latach, oznaczałoby oszczędności roczne rzędu ok. 21 mln zł.

## **3.Przedstawienie założeń do podstawowych aktów wykonawczych (art. 34 ust. 2 pkt 6 Regulaminu Sejmu).**

Projekt ustawy przewiduje w art. 37b wydanie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, rozporządzenia określającego wzór rejestru, o którym mowa w art. 33a, sposób jego prowadzenia a także sposób przekazania organom wyborczym zakresu danych zawartych w rejestrze, metod aktualizacji rejestru oraz sposób prezentacji informacji zawartych w rejestrze na stronie internetowej komitetu. Zakres danych zawartych w rejestrze obejmował będzie: kwoty przekazane na Fundusz Ekspertki i Fundusz Wyborczy, wydatki poniesione na cele statutowe, spłacone kredyty bankowe wraz z odsetkami oraz inne wydatki określone w ustawie, wydatki poniesione z Funduszu Ekspertkiego na ekspertyzy prawne, polityczne, socjologiczne i społeczno-ekonomiczne, na działalność wydawniczo-edukacyjną oraz na inne cele określone w ustawie.

## **4.Wyniki przeprowadzonych konsultacji (art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu).**

W stosunku do projektu nie przeprowadzono konsultacji, o których mowa w art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu.

## **5.Wnioskodawcy oświadczają, że projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2 pkt 7 Regulaminu Sejmu).**

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI**

### **1. Cel wprowadzenia zmian**

Projekt ustawy o obniżeniu subwencji z budżetu państwa dla partii politycznych, ma na celu zmniejszenie kwot subwencji na działalność statutową partii politycznych, o której mowa w art. 28 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Proponowane rozwiązanie jest jednym z wielu sposobów mających na celu uzyskanie oszczędności we wszystkich sferach finansowanych z budżetu państwa.

### **2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny**

Uregulowania zawarte w projekcie ustawy będą oddziaływać na partie polityczne, o których mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.

### **3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego**

Przewiduje się, że przyjęcie proponowanych rozwiązań mających na celu ograniczenie wypłat subwencji dla partii politycznych, spowoduje znaczne obniżenie wydatków budżetu państwa. Ograniczenie subwencji w kolejnych latach, oznaczałoby oszczędności roczne rzędu ok. 21 mln zł.

### **4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy**

W zakresie zmian objętych niniejszą ustawą, ich wejście w życie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

### **5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw**

Wejście w życie przedkładanego projektu ustawy nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

### **6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny**

Wejście w życie przedmiotowego projektu nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

### **7. Konsultacje społeczne**

Mając na względzie przedkładane regulacje, projekt nie wymaga przeprowadzania konsultacji społecznych.

### **8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej**

Przedmiotowy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.



Warszawa, 21 sierpnia 2013 r.

BAS-WAPEiM-2013/13

Pani Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Zbyszek Zaborowski)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

**1. Przedmiot projektu ustawy**

Projekt zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924). Proponowane zmiany dotyczą finansowania partii politycznych, modyfikując formułę obliczania wysokości subwencji oraz nakładając obowiązek prowadzenia i upublicznienia rejestru wydatków sfinansowanych z subwencji. Ponadto projekt przewiduje, że w przypadku stwierdzenia niektórych z nieprawidłowości obecnie prowadzących do odrzucenia sprawozdania partii politycznej, Państwowa Komisja Wyborcza będzie uprawniona do przyjęcia sprawozdania ze wskazaniem uchybień, przy jednoczesnym nałożeniu kary finansowej na partię polityczną.

Projekt określa datę wejścia ustawy w życie na 1 stycznia 2014 r.

**2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy**

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Rozporządzenie 2004/2003<sup>1</sup> dotyczy zasad finansowania jedynie partii politycznych na poziomie europejskim, a nie partii krajowych

**3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej**

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

**4. Konkluzja**

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu



Lech Czapla

<sup>1</sup> Rozporządzenie (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania (Dz. Urz. UE L 297 z 15.11.2003, s. 1)

## **1. Cel wprowadzenia zmian**

Projekt ustawy o obniżeniu subwencji z budżetu państwa dla partii politycznych, ma na celu zmniejszenie kwot subwencji na działalność statutową partii politycznych, o której mowa w art. 28 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Proponowane rozwiązanie jest jednym z wielu sposobów mających na celu uzyskanie oszczędności we wszystkich sferach finansowanych z budżetu państwa.

## **2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny**

Uregulowania zawarte w projekcie ustawy będą oddziaływać na partie polityczne, o których mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.

## **3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego**

Przewiduje się, że przyjęcie proponowanych rozwiązań mających na celu ograniczenie wypłat subwencji dla partii politycznych, spowoduje znaczne obniżenie wydatków budżetu państwa. Ograniczenie subwencji w kolejnych latach, oznaczałoby oszczędności roczne rzędu ok. 21 mln zł.

## **4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy**

W zakresie zmian objętych niniejszą ustawą, ich wejście w życie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

## **5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw**

Wejście w życie przedkładanego projektu ustawy nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

## **6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny**

Wejście w życie przedmiotowego projektu nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

## **7. Konsultacje społeczne**

Mając na względzie przedkładane regulacje, projekt nie wymaga przeprowadzania konsultacji społecznych.

## **8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej**

Przedmiotowy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 21 sierpnia 2013 r.

BAS-WAPEiM-2014/13

Pani Ewa Kopacz  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna**  
**w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Zbyszek Zaborowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu**

Projekt zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924). Proponowane zmiany dotyczą finansowania partii politycznych, modyfikując formułę obliczania wysokości subwencji oraz nakładając obowiązek prowadzenia i upublicznienia rejestru wydatków sfinansowanych z subwencji. Ponadto projekt przewiduje, że w przypadku stwierdzenia niektórych z nieprawidłowości obecnie prowadzących do odrzucenia sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych oraz o wydatkach, Państwowa Komisja Wyborcza będzie uprawniona do przyjęcia sprawozdania ze wskazaniem uchybień, przy jednoczesnym nałożeniu kary finansowej na partię polityczną.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu



Lech Czapla



**PIERWSZY PREZES  
SĄDU NAJWYŻSZEGO  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**BSA III - 021 - 322/13**

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu ..... 28. 08. 2013 .....

**Pan  
Lech CZAPLA  
Szef Kancelarii Sejmu**

*Szanowny Panie Ministrze!*

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 sierpnia 2013 r., GMS-WP-173-249/13 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 499) nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych.**

Z poważaniem

*Stanisław Dąbrowski*  
**Stanisław DĄBROWSKI**



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 27.08. 2013 r.

PG VII G 025-291/13

**Pan**  
**Lech Czapla**  
**Szef Kancelarii Sejmu**

*Szanowny Panie Ministrze*

W nawiązaniu do pisma z dnia 20 sierpnia 2013 r., nr GMS-WP-173-249/13, dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.), uprzejmie informuję o braku uwag do przedmiotu w/w projektu w zakresie odnoszącym się do obszaru działania prokuratury.

*Z pozdrowieniami*

W.  
PIERWOTNY ZASTĘPCA  
PROKURATORA GENERALNEGO  
*Marek Januszewicz*

**WYDZIAŁ PREZYDIALNY**

L.dz. ....  
Data wpływu *28.08.2013*



# PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa  
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl  
e-mail: [kancelaria@prokuratoria.gov.pl](mailto:kancelaria@prokuratoria.gov.pl)

KR-51-468/13/KBU  
W/28298/13

Warszawa, 2013.09.09

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. .... 10. 09. 2013 .....

Data wpływu .....

Pan  
Lech CZAPLA  
Szef Kancelarii Sejmu

*Szanowny Panie Skimie,*

W odpowiedzi na pismo z dnia 20.08.2013 r., znak: GMS-WP-173-249/13, dotyczące zaopiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych** (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Zbyszek Zaborowski), w załączeniu przekazuję opinię Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa do przedłożonego projektu.

*z wyrazami szacunku*

WICEPREZES  
Prokuraturii Generalnej  
Skarbu Państwa

*[Signature]*  
Alicja Gutowi-Juchiewicz

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

**Opinia do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych (przedstawiciel  
wnioskodawców: poseł Zbyszek Zaborowski)**

W związku z otrzymaniem do zaopiniowania *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Zbyszek Zaborowski)*, zauważa się, co następuje:

1. W projektowanej zmianie art. 29 *ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924)* wątpliwości wzbudza użycie w nowym brzmieniu ust. 1 nieprecyzyjnego sformułowania: „10% zebranych głosów” w sytuacji, gdy w przepisie tym posłużono się wcześniej terminem: „głosy ważne oddane na kandydatów na postów danej partii politycznej”. Ponadto należałoby doprecyzować, iż chodzi tu o głosy ważne oddane w całym kraju, gdyż takim dookreśleniem posłużył się ustawodawca formułując obowiązujące brzmienie ust. 1 w art. 29 zmienianej ustawy.
2. W art. 33a ust. 1 *ustawy o partiach politycznych* należałoby określić okres sprawozdawczy, dla którego partia polityczna będzie obowiązana prowadzić rejestr wydatków z subwencji. Należy jednak zauważyć, iż poniekąd projektodawcy wymuszają przyjęcie krótkiego okresu sprawozdawczego, gdyż zgodnie z ust. 2 tego artykułu, partia polityczna jest obowiązana umieszczać taki rejestr na swojej stronie internetowej i uaktualniać w taki sposób, aby informacje o wydatkach były ujawniane w terminie 7 dni od dnia udzielenia zapłaty przez partię polityczną na rzecz podmiotu, który wykonał usługę lub dokonał sprzedaży na rzecz tej partii. Ponadto należałoby wskazać organ administracji publicznej, któremu partie polityczne będą przekazywały rejestr wydatków partii politycznej z subwencji.
3. W projektowanym art. 37b wątpliwości wzbudzają następujące kwestie:
  - 1) brak wytycznych dotyczących treści projektowanego aktu wykonawczego, czego wymaga art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;
  - 2) użycie niezdefiniowanego w ustawie pojęcia: „organy wyborcze”;
  - 3) omyłkowe wskazanie strony internetowej komitetu wyborczego (lit. c), zamiast strony internetowej partii politycznej (vide: art. 33a ust. 2 i 3), na której będzie umieszczany rejestr wydatków partii politycznej z subwencji;
  - 4) nieprecyzyjny zakres przedmiotowy upoważnienia do wydania aktu wykonawczego. Należy przy tym zauważyć, iż informacje zawarte w pkt 3 uzasadnienia projektu są sprzeczne z postanowieniem art. 33a ust. 1 zmienianej ustawy. W uzasadnieniu wskazano, iż: „zakres danych zawartych w rejestrze obejmował będzie: kwoty przekazane na Fundusz Eksperycki i Fundusz Wyborczy, wydatki poniesione na cele statutowe, spłacone kredyty bankowe wraz z odsetkami oraz inne wydatki określone w ustawie[...]”. Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z art. 37b ust. 1 zmienianej ustawy rejestr wydatków obejmuje nazwę podmiotu, który wykonał usługę lub dokonał sprzedaży na rzecz partii politycznej. Tym samym znaczna część wydatków wskazanych w uzasadnieniu nie będzie ewidencjonowana w tym rejestrze;
  - 5) niewłaściwe umieszczenie projektowanego przepisu po regulacjach prawnych dotyczących Funduszu Wyborczego zamiast w części ustawy dotyczącej subwencji dla partii politycznych.
4. W uzasadnieniu projektowanej ustawy nie wskazano powodów zmiany brzmienia art. 38a ustawy, a w szczególności przyjęcia, iż konsekwencje dokonania pewnych czynów będą mniej dolegliwe niż obecnie (vide: przyjęcie sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej zamiast odrzucenia sprawozdania). Pominięto także regulację prawną zawartą w dotychczasowym ust. 3 zmienianego artykułu, tj. iż odrzucenie sprawozdania następuje również w przypadku poręczenia kredytu z naruszeniem przepisów art. 25a ustawy (tj., iż poręczycielem kredytu zaciągniętego przez partię polityczną na cele

statutowe może być tylko obywatel polski mający miejsce stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wysokość zobowiązania poręczyciela nie może być wyższe w jednym roku od 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę), a także dokonania czynności skutkującej zmniejszeniem wartości zobowiązań partii politycznej przez inną osobę aniżeli wymieniona w art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 1 (nie będącą obywatelem polskim mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej) lub dokonanej z naruszeniem limitu wpłat, o którym mowa w art. 25 ust. 4 (czyli 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów w skali roku).

Wskazać również należy, iż pominięcie w ust. 1 zmienianego artykułu odesłania do odpowiedniego stosowania art. 34a ust. 2-6 ustawy, spowoduje powstanie luki prawnej, w zakresie zbadania sprawozdania przez Państwową Komisję Wyborczą.

5. Skutkiem nadania nowego brzmienia art. 38d *ustawy o partiach politycznych* będzie powstanie luki w uregulowaniach prawnych w zakresie odpowiedzialności finansowej partii politycznej w przypadku odrzucenia jej sprawozdania. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem tego przepisu: „*w przypadku odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania lub - w razie skargi na postanowienie o odrzuceniu sprawozdania - w przypadku oddalenia skargi przez Sąd Najwyższy partia polityczna traci prawo do otrzymania subwencji w następnych 3 latach, w których uprawniona jest do jej otrzymywania. Termin ten liczy się od początku kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiło odrzucenie sprawozdania, a w razie złożenia skargi na postanowienie o odrzuceniu sprawozdania termin ten liczy się od początku kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiło oddalenie skargi przez Sąd Najwyższy.*” Tymczasem projektowana zmiana omawianego przepisu dotyczy zmiany jego zakresu przedmiotowego, co w konsekwencji spowoduje, iż będzie on miał zastosowanie wyłącznie w przypadku przyjęcia sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożenia kary finansowej lub w razie oddalenia przez Sąd Najwyższy skargi na postanowienie o przyjęciu sprawozdania ze wskazaniem uchybień oraz nałożeniem kary finansowej.

STARSEY RADO  
Prokuraturii Generali  
Skarbu Państwa  
K. Gucyński  
dr Krzysztof Gucyński  
6.09.2013